

VERKIEZINGS
PROGRAMMA
2018-2022

GROENLINKS

HOF VAN TWENTE

INHOUD

inhoud	2
inleiding	3
1. Eerlijk delen	4
2. Duurzaam voor elkaar zorgen	6
3. Verduurzaming in schone economie	8
4. De inwoners centraal Wat moet er gebeuren?	10

INLEIDING

Het GroenLinks programma voor de Hof van Twente 2018-2022 ademt de sfeer van solidariteit en voor elkaar zorgen en opkomen. Dat loopt van eerlijk delen in de portemonnee, armoede voorkomen en effectief bestrijden naar het voorkomen van zorg en verlenen van zorg op individuele maat. Van Verduurzamen van het wonen, werken en consumeren naar verduurzamen van het gebruik van grondstoffen en materialen en energiegebruik. Daarbij nemen we als inwoners het heft in eigen handen, gesteund en gefaciliteerd door onze gemeente: werken aan duurzame kleinschaligheid.

met hartelijke dank aan alle redacteurs en meeschrijvers

Het team Hof van Twente GroenLinks

William, Mignon en Bert



1. EERLIJK DELEN

Het gat tussen arm en rijk wordt steeds groter. De regering verhoogt de btw en verlaagt de dividendbelasting. Dit is oneerlijk en het kan anders. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen; in Nederland en in Hof van Twente.

- Er groeien geen kinderen in armoede op: ieder kind verdient een eerlijke start.
- We verlichten schulden: we zorgen ervoor dat mensen niet door schulden de grip op hun leven verliezen. Aan mensen die schulden hebben mag niet worden verdiend.
- Iedereen heeft recht op een betaalbare woning: we zorgen voor voldoende sociale huurwoningen. We helpen starters op de woningmarkt.

Wat doen we in de Hof van Twente?

Armoedebestrijding

Families beneden 120% van het bijstandsniveau krijgen aanvullende regelingen in zorg, verzekering, schoolkosten, cultuur en sport. Er komt een proef met basisinkomen. Aanvullend op de participatieregeling hebben bijstandsgerechtigden de mogelijkheid op een erkenning van competenties zoals in alle branches geregeld is. De stadslandbouw, voedselbank, kledingbank en repaircafé worden gestimuleerd. De gemeenteorganisatie volgt de SROI richtlijn. Er komt meer coördinatie door platform armoedebestrijding. Als sluitstuk wordt de Stichting Urgente Noden HVT opgericht.

Sociale huurmogelijkheden worden gestimuleerd. Voor starters op de woningmarkt komen er tiny energieneutrale huizen.

In onze welvarende samenleving mag 'echte' armoede, leven beneden het bestaansminimum, niet voorkomen. Dat is niet alleen een kwestie van een minimum inkomen. Ook de uitgavenkant kan, door een stapeling van kosten, bijdragen aan een onhoudbare en onaanvaardbare leefsituatie. Sociaal isolement is één van de gevolgen, met name kinderen worden hiervan de dupe. Een 'zorgzame' samenleving laat dat niet gebeuren. Niet op basis van het onbeperkt toeschuiven van geld, maar door het ontwikkelen van inzicht en eigen verantwoordelijkheid, het activeren en het bieden van perspectief.

Voorkomen van armoede is voor ons prioriteit nummer één: eenmaal in armoede gevangen stapelen de problemen zich op. We zetten in op preventie via verschillende wegen:

- via werkgelegenheidspolitiek: het waar mogelijk (bij)sturen van de verdeling van werk en inkomen, het in stand houden van beschut werk, het stimuleren van werkervaringsplaatsen voor jongeren en werk voor mensen met een arbeidshandicap bij MKB en gemeente.
- via aanbestedingen: bij aanbestedingen past de gemeente de 5% regel toe, die er toe leidt dat 5% van de werk-nemers c.q. van de werkgelegenheid bestemd is voor mensen met een arbeidshandicap.
- via een proef met basisinkomen voor een bepaalde groep mensen in de bijstand en een mogelijkheid voor een zachte lening als onderdeel van schuldhelpverlening.

- via vroegtijdige signalering van een mogelijke schuldproblematiek, door het systematisch 'afromen' van signalen van wijk- en buurtteams, onderwijs, sportverenigingen, maatschappelijk werk, kerken en woningcorporaties, met doorgeleiding en vervolgens op preventie gerichte hulp door de aangewezen instantie(s).

- Via Platform armoedebestrijding wordt beter gecoördineerd.

- Het is onaanvaardbaar dat kinderen in armoede moeten opgroeien. Voor minima-gezinnen moet er een sluitende regeling komen voor deelname van kinderen aan sport, cultuur en onderwijs (o.a. via de Stichting Leergeld), en een geïntegreerd aanbod aangaande de mogelijkheden van toeslagen en vrijstellingen en de mogelijkheid van budget coaching.

Voor mensen in de bijstand is er een mogelijkheid tot erkenning van competenties en het verwerven van een officieel ervarings-certificaat om beter bemiddelbaar te worden op de arbeidsmarkt, zo nodig deelname aan een alfabetiseringscursus en andere scholingstrajecten richting arbeidsmarkt. Een starterslening om een onderneming te kunnen starten behoort ook tot de mogelijkheden.

Informatie over en de mogelijkheden van bijzondere bijstand, toeslagen en vrijstellingen worden breed bekendgemaakt en desgewenst toegelicht, door de gemeente en via wijkteams en buurtschappen. Samenredzaamheid en maatschappelijke participatie in buurt en woonkern wordt gestimuleerd.

Er is één regisseur voor een gezin in (armoede) problemen en/of schulden. Hulp bij acute noden wordt verder gecoördineerd, vanuit een integrale benadering. Als opvangnet wordt een Stichting Urgente Noden Hof van Twente opgericht: één loket voor urgente noden met protocollen via gemeente, kerken, maatschappelijk werk en wijkteams. Een andere noodvoorziening is de voedselbank die samenwerkt met de stadslandbouw. Tenslotte streven we naar het bestendigen van een vergelijkbare faciliteit voor kleding. De kledingbank 'Van Ka-toen' verleent diensten in de vorm van het gratis beschikbaar stellen van kleding. Stichting Urgente Noden komt er voor acute financiële noodsituaties.



2 . ZORG

We kiezen voor goede en betaalbare zorg voor jong en oud. Ziek zijn is al erg genoeg: het mag er niet toe leiden dat je ook nog eens in financiële problemen raakt. Zorg draait om het beter maken van mensen, niet om het maken van winst. Een eerste prioriteit is daarom ook voorkomen van zorg door stimuleren van gezonde leefstijlen.

- Meer wijkverpleegkundigen: de werkdruk van verpleegkundigen gaat omlaag, zieke en oudere mensen krijgen meer zorg.
- Een vast gezicht aan het bed: wie ziek is, verdient een persoonlijke behandeling.
- Een vaste baan voor de zorgverleners: we maken werken in de zorg weer aantrekkelijk.
- Wie dat wil, kan zijn of haar zorg in eigen hand nemen: het PGB wordt beter geregeld.
- Er komt een einde aan het eigen bijdragecircuit: ziek zijn is geen eigen risico.

Wat doen we in de Hof van Twente:

Wat moet er gebeuren?

De zorg is van iedereen en voor iedereen. Onze inwoners blijven langer gezond en winnen aan kwaliteit van leven door het bevorderen van gezondheid (preventie), door het creëren van een goede toegankelijkheid (laagdrempelig, vroegtijdige signalering) en door een samenhangende aanpak (in de eigen omgeving, door zo nodig professionals). Als er zorg 'bijgeplust' moet worden, is dat op basis van maatwerk, betaalbaar en met zo min mogelijke bureaucratie. Kern blijft het uitgangspunt dat ieder die zorg nodig heeft daarop kan rekenen.

Bevorderen van gezondheid kan door vroegsignalering:

- o door de zorg laagdrempelig, op het niveau van wijken en buurtschappen te organiseren,
- o door te organiseren rond huisartspraktijk en in de brede eerste lijn; • voorwaarden vervullen door inzet op zoveel Bevorderen van gezondheid kan ook door :
- o mentale' activering (versterken contactennetwerk, deelname aan activiteiten)
- o 'fysieke' activering (sport en beweging), o onderwijs (meedoen, gezondheidsvaardigheden),
- o ruimte en ruimtelijke kwaliteit (een groene en gezonde omgeving),
- o sociale zaken (werk, armoedebestrijding),
- o in te zetten op een gezonde leefstijl: voldoende bewegen, goede voeding, aanpak overmatig gebruik genotsmiddelen, meedoen, vrijwilligers werk;
- o gebruikers van zorg zoveel mogelijk invloed te geven op de keuze van de eigen hulpverlener c.q. zorgorganisatie: zorgcoöperatie en kleinschaligheid;

Samenhangende aanpak Dit willen we bevorderen door:

- de zorg wordt georganiseerd op wijk- en buurtschapniveau, het cliënt belang gaat boven organisatiebelang;
- we gaan uit van zelfstandigheid en zelfredzaamheid, dit door mensen zoveel als mogelijk zelf te laten doen wat ze zelf nog kunnen, en door ze daar ondersteuning bij te geven en waar mogelijk de benodigde vaardigheden te vergroten;
- professionele (betaalde) zorg wordt ingezet wanneer kennis en kunde dat vereisen;
- clustering van wonen en zorg wordt mogelijk gemaakt, waarbij professionele zorg en mantelzorg elkaar aanvullen. Denk aan toegesneden huisvesting zoals de mogelijkheid van zelfstandige woonruimte voor een mantelzorger grenzend aan het huis van de hulpvrager, de zgn. kangoeroe huizen e.a.

We ondersteunen initiatieven om te komen tot zorgcoöperatie(s) binnen de gemeente. Hierin ligt de regie en het eigenaarschap van de zorg bij de inwoners zelf. Er worden overeenkomsten afgesloten met zorgaanbieders. We zetten daarbij in op samenwerking en langjarige relaties met zorg verlenende organisaties. Bij aanbestedingen staan de kwaliteit van de geleverde zorg, samenwerkingsgerichtheid en eerlijke arbeidsvoorwaarden voorop. Pas daarna komen de financiële aspecten. Zo nodig volgen we bij aanbestedingen een eigen koers ten opzichte van de aanbesteding in regioverband. Zorgverlening is maatwerk. De zorg wordt georganiseerd op wijk- en buurtschapniveau, met overkoepelende expertises. De zorg biedt gelegenheid voor maatschappelijke stages en - in passende mate - voor de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. We zien zorgverlening als een investering in de samenleving.



3. VERDUURZAMING EN EEN SCHONE ECONOMIE

Ons buitengebied, met haar agrarische sector, is van grote betekenis. En we zijn in oppervlak gemeten een van de grootste gemeenten van Nederland. De functies van ons buitengebied zijn divers, ze dragen bij aan onze economie, aan natuurwaarden en ecologische kwaliteiten, ze bevorderen ons welzijn, we wonen en recreëren er. We zoeken daarbij naar de juiste balans, een balans die in de loop van de tijd ook verandert. In het verleden bood het buitengebied plaats aan relatief veel en kleinschalige familiebedrijven. Deze brachten een divers landschap en hielden dat in stand. Een aantal grote landgoederen vormden de kersen op de taart. Marktwerving dwong de bedrijven tot schaalvergroting: minder bedrijven met grotere stallen en meer vee. Deze ontwikkeling brengt op termijn de boerenstand uit balans: de bedrijfseconomische grondslag kalft af, de ecologische schade is groot, het welzijn van mens en dier komen in de knel.

Een transitie is nodig, we moeten toe naar een economisch, ecologisch én ethisch houdbare agrarische sector. Dat kan niet zonder sterke agrarische bedrijven. We moeten dan wel investeren in nieuwe vormen van landbouw en veeteelt. Kleinschaliger en extensiever, maar met voldoende opbrengsten. Zoals hoogwaardige, biologische producten die lokaal worden afgezet bij horeca en particulieren. Ook energieteelt, biomassaverwerking en de teelt van nieuwe gewassen - zoals cannabis voor medicinaal gebruik - bieden perspectief. Tenslotte kan flankerende bedrijvigheid - natuurontwikkeling en natuurbeheer, recreatie en vrijetijdseconomie, wonen en zorg, ICT-bedrijven - het buitengebied verder versterken.

Verandering is noodzakelijk, en de gemeente, maar ook de EU, heeft middelen om die verandering te stimuleren.

Met de sector willen we de ontwikkeling naar biologische en kleinschalige landbouw faciliteren. Door goed draaiende duurzame bedrijven in de Hof als voorbeeld te stellen voor bedrijven die zo'n verandering overwegen. En door onderwijsprojecten en voorlichting over de verandering naar een duurzame landbouw. Initiatieven vanuit de sector en vanuit de buurtschappen die bijdragen aan het verduurzamen van het buitengebied willen we materieel en immaterieel steunen. Door bijvoorbeeld duidelijke procedures, procesondersteuning, bijdragen aan haalbaarheidsstudies. Tenslotte kunnen via het vestigings- en vergunningenbeleid meer duurzame en kleinschalige familiebedrijven worden gestimuleerd.

Er komen financiële middelen om coöperaties te starten door agrarische bedrijven die gezamenlijk duurzaam willen ondernemen. Aan de vraagzijde kan de markt voor hoogwaardige, lokale landbouwproducten worden versterkt. Door bijvoorbeeld inkoopcoöperaties, 'plukdagen' en door voorlichting over de samenhang tussen koopgedrag en de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

We willen agrariërs die over willen stappen naar energieteelt ('zonneboerderij', biomassa) of nieuwe gewassen ondersteunen, in samenwerking met de sector zelf. We zorgen voor goed internet in het buitengebied, zodat de technische ontwikkelingen binnen de sector niet belemmerd worden. Maar die ook de vestiging van andersoortige, kleinschalige activiteiten mogelijk maken (zorg, ICT-bedrijven). Tenslotte willen we agrotourisme als inkomstenbron stimuleren. Onder meer door bij de inrichting van het landschap en de toelating van activiteiten rekening te houden met de verschillende belangen van bijvoorbeeld natuur, toerisme en landbouw. Verrommeling moet worden tegengegaan, de kwaliteit van het Twentse landschap met zijn cultureel erfgoed moet behouden en uitgebouwd worden.

Verduurzamen van de Hof

Duurzaamheid raakt ons allemaal. We kunnen niet doorgaan met het uitputten van onze aarde, uitbuiten van ontwikkelingslanden door geen eerlijke prijs te betalen, onze aarde te zwaar te

belasten met verontreiniging van grond, water en lucht. We onderschrijven het ingezette beleid van de gemeente: klimaatneutraal, nul-emissie CO₂, gesloten kringlopen, kortom circulaire economie en verduurzaming in brede zin. We voegen daar het doel 'fairtrade gemeente' aan toe. Deze inspanningen zijn we verplicht aan onze mede wereldbewoners en aan onze kindskinderen. We vinden het niet meer dan 'normaal' om geen misbruik te maken van anderen, om het aards bezit niet meer dan evenredig op te souperen, om ons 'huis' niet te bezoedelen en om de gevolgen van ons handelen niet ten laste te laten komen van degenen die deze wereld na ons zullen bewonen. Verduurzaming is dan ook noodzaak vanuit vier gezichtspunten: economisch, sociaal, klimaat en ethisch.

Ons energiegebruik kan en moet worden teruggebracht, evenals het nettogebruik van waardevolle grondstoffen en materialen. Voor zover dan nog nodig wordt onze energiebehoefte gedekt door duurzame vormen van energie: zon, wind, biomassa, waterkracht. De resterende klimaat-impact wordt gecompenseerd. Materieel gebruiken we 'fairtrade' en 'groen' gecertificeerde materialen en producten op allerlei gebied. Ook het transport wordt duurzaam: elektrisch en brandstofcel. Het begrip duurzaam past bijna op alles in onze gemeenschap. Zo wordt de Hof fossielvrij, klimaatneutraal en materieel en moreel duurzaam. Niet alleen omdat dat moet, maar omdat we dat willen.

De benodigde beweging kan alleen collectief tot stand worden gebracht, het kan niet zonder de bijdragen van burgers, bedrijven, instellingen en gemeente. Daartoe worden de initiatieven van burgers en bedrijven gericht gestimuleerd en ondersteund. Coöperatieve samenwerking is daarbij aantrekkelijk. Wel zodanig dat de 'opbrengsten' vooral aan het doel en aan onze gemeenschap ten goede komen, aan alle inwoners. Door ervaring wijs geworden zijn we kritisch over de rol van commerciële partijen in dit proces. Ze zijn nodig, maar binnen kaders die we zelf stellen. En we beseffen ook dat initiatieven niet alleen bij burgers en bedrijven berusten, maar dat de gemeente ook zelf aan de bak moet. Dit leidt in het algemeen tot een transitie van grootschaligheid op allerlei terreinen naar kleinschaligheid

en vele vormen van publiek private samenwerking. Denk aan de Kringloopwinkel, Kledingbank, Voedselbank, Stadslandbouw en Groene Loper, Markelokaal.

De bewustwording over de noodzaak van deze transitie groeit: tijd om te handelen!. Daarnaast willen we nu nog 'niche' markten bevorderen, voor bijvoorbeeld scharrel- en biologische producten, diervriendelijk geproduceerde vleeswaren e.d. in eigen regio. We zullen ons daarbij ook moeten inspannen om de consument er toe te brengen hiervoor een 'faire' prijs te willen betalen. Datzelfde geldt voor energiezuinige en/of duurzaam geproduceerde producten. Wij zien deze transities als kans voor onze gemeenschap. Het biedt mogelijkheden tot technologische verbetering waaraan onze ondernemers kunnen bijdragen en waarvan ze kunnen profiteren. Onze maakindustrie, de bouw- en installatiebedrijven en de ondernemers in ons buitengebied kunnen er wel bij varen. Dit door de benodigde investeringen in zonnepanelen, woningisolatie, warmtepompen en energie neutrale woningen. Ook vervoer, vervoerssystemen en de logistieke verkaveling van wonen en werken zullen oplossingen gaan vragen die we nu nog onvoldoende kunnen overzien.

Het helpt de burgers om met elkaar doelen te stellen en te bereiken, en daar uiteindelijk ook zelf voordeel van te hebben. Dat gaat niet altijd makkelijk. Door procesgang, plaats en vormgeving kunnen bezwaren voorkomen worden. Vandaar ons pleidooi voor duurzaamheidsplannen per wijk en buurtschap. En dan liefst een alomvattend 2035 plan m.b.t. wonen, energieverbruik en energieopwekking.

- buurt en omgeving moeten willen, bij voorkeur als initiatiefnemer zelf, anders door vroegtijdige betrokkenheid, meedelen in opbrengsten en zo nodig ruimhartige compensatie;

- de uitvoeringsvorm telt natuurlijk ook mee, zoals bv veel kleine turbines in plaats van een hele grote met een doordachte landschappelijke inpassing.

De opgave is veelomvattend. Energiebesparing landt bij bedrijven, woningeigenaren en -corporaties, en individuele burgers. Duurzame energieopwekking vergt een scala aan technieken die gebruik maken van zon, water en wind. Denk ook aan de proeven van Waterschap Vechtstromen met elektriciteit winnen uit stromend beekwater en het Slimme Sloeze plan voor de stuw in Delden. Duurzaam transport komt met elektrisch rijden en brandstofcellen.

De politiek tenslotte zal richting moeten geven, kaders stellen en middelen en menskracht moeten toewijzen. Wat ons betreft omvat dat verschillende aspecten:

- we kopen als gemeente 'groen', 'fairtrade' en 'sociaal rechtvaardig' in en 100% duurzaam
- we kopen bij voorkeur lokaal, we investeren bij voorkeur in de Hof, met de Regio als goede tweede;
- en dat mag wat extra kosten, economie is niet alleen maatgevend;
- we willen meer 'maatschappelijk geld' inbrengen om de transitie tot stand te brengen, bij renderende initiatieven in de vorm van startersleningen die uiteindelijk weer worden terugbetaald;
- we willen gebruik maken van objectieve, onafhankelijke expertise in gesprekken met initiatiefnemers, die zoeken we bij onze eigen bedrijven en bij onderzoeksinstellingen zoals de Universiteit Twente;
- tenslotte ontwikkelen we een effectieve vorm van communicatie tussen gemeente, burgers en bedrijven, om ons te verantwoorden en om onze partners in deze transitie te betrekken en te ondersteunen. Goede voorbeelden hiervan zijn Hofkracht, Hofpower, Buurtkracht, Binnenkracht en Buitenkracht

GroenLinks wil dan ook volop ruimte en ondersteuning voor bewonersinitiatieven richting energieneutraal 2015.



4 . DE INWONER CENTRAAL

Bij burgerparticipatie gaat het om het betrekken van en de betrokkenheid van burgers bij overheidsbeleid; het nemen van initiatieven door burgers; en het inspelen op ideeën en denkkraft van inwoners, van burgerinitiatieven die vervolgens gefaciliteerd door de (lokale) overheid ten uitvoer kunnen worden gebracht.

Of wel de zogenaamde doe-democratie, een vorm van meebeslissen van burgers door zelf maatschappelijke vraagstukken op te pakken.

Belangrijke aspecten daarbij zijn een overheid die ruimte geeft om een eigen leefomgeving in te richten. Een overheid die samen met burgers de verantwoordelijkheid draagt en samen met burgers de regie voert om tot een voor iedereen bevredigend resultaat te kunnen komen.

In een participatiesamenleving wordt burgers gevraagd meer zaken zelf te regelen. Dat houdt tevens in dat de overheid, ambtenaren flexibel en creatief moeten kunnen omgaan met vragen van de burgers.

De overheid dient een beter luisterend vermogen aan de dag te leggen en niet als obstakel de burger te ontmoedigen bij initiatieven door bij voorbeeld zelf met voorstellen te komen. Groen-Links is een warm voorstander van dit soort burgerinitiatieven en zet zich in om belemmeringen, zoals overbodige regels, onnodige ambtelijke bemoeienis, complexe verordeningen op te heffen.

Luister met name naar de ervaringen van mensen die niet tot de groep westers, wit en goed opgeleid behoort. Die mensen hebben het meest moeite om voor hun eigen belang of initiatief op te komen. Zij behoren tot de grootste groep en moeten juist daarom de kans en de mogelijkheid krijgen hun leven, hun wijk op eigen kracht met facilitering van de overheid te verbeteren.

Gemeente Hof van Twente is een mooie gemeente met zeer diverse kernen, die elk hun eigen wijze en wensen van burgerparticipatie hebben. De landelijke gebieden vereisen een andere benadering dan de woonkernen.

De overheid kan niet aankomen met standaardoplossingen. Burgers willen maatwerk en een overheid die met hen mee denkt, niet andersom.

Na de gemeenteraadverkiezingen zal burgerparticipatie een speerpunt moeten zijn in het coalitieakkoord. Er moet een burgerparticipatieplan worden opgesteld waaraan inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen raadsleden en gemeenteambtenaren zullen deelnemen. Dit kan gebeuren in denktanks, discussiegroepen, interviews en een online chatsessie. Het actieplan bevat een visie van het college op burgerparticipatie ('samen leven, samen kiezen, samen doen'), vertaalt deze naar concrete doelstellingen en beschrijft de maatregelen die de gemeente de komende vier jaar wil gaan treffen om een stevige impuls te geven aan burgerparticipatie.

In dialoog met bewoners, ondernemers en organisaties wil de gemeente een antwoord formuleren op de vraag welke thema's en activiteiten in welke wijken of kernen zich het meest lenen

voor co-creatie en zelfsturing. Op een in te stellen website kunnen initiatieven geplaatst worden en kunnen burgers meedenken over en meewerken aan plannen van de gemeente. Deze website is een gezamenlijk forum voor inwoners en gemeente.

Mede op basis van de reacties zal een keuze worden gemaakt voor een aantal pilots.

De gemeente zal samenwerken vanuit vertrouwen. Vertrouwen geven betekent loslaten en duidelijk zijn over verwachtingen, doelen en rollen. Die duidelijkheid zal de gemeente vóóraf geven in alle stappen van de ontwikkeling en realisatie van plannen. Duidelijk zijn vertaalt zich ook in helder aangeven wanneer samenwerking of betrekken niet aan de orde is. Bijvoorbeeld omdat de wet geen ruimte laat voor lokale invulling. Of omdat het alleen gaat om het uitvoeren van een (wettelijke) taak.

Rol van de gemeente: De gemeente is niet langer de inkoper van een product maar de regisseur van een proces. De gemeente doet een stapje terug (voert de regie) en vraagt aan het maatschappelijk middenveld om samen te werken met andere partijen en zelf te komen met een passend aanbod.

Tips: Deze nieuwe werkwijze vraagt om een andere manier van denken en dit kost tijd. Sommige organisaties zullen zich het proces van maatschappelijk aanbesteden sneller eigen maken dan andere. Het moet vooraf duidelijk zijn dat de gemeente een stapje terugdoet. In de voorstellen moet burgerparticipatie een vast onderdeel zijn. Door dit een verplicht onderdeel te laten zijn, wordt het benutten van burgerkracht vanzelfsprekender. De regierol van de gemeente is van belang om de gelijkwaardigheid tussen partners te bewaken.

Een aantal concrete actiepunten:

steun bewonerscoöperaties op het gebied van zorg en verduurzaming.

Instellen van een G50 systeem

instellen van een jongerenraad

instellen van de kindertroonrede

Gemeente streeft naar keurmerk Investor's in people

Open contracting; 5% regeling

